

della scultura altomedievale in Istria, Atti — Centro di ricerche storiche Rovigno, 1980 — 81, 11, str. 65, 79 — 80. — *A. Šonje*, Crkvena arhitektura zapadne Istre, Zagreb — Pazin 1982, str. 51, 136. — *V. Ekl*, Gotičko kiparstvo u Istri, Zagreb 1982, str. 49, 146. — *Horvat* — *Matejčić* — *Prijatelj*, Barok. — *B. Tadić*, Rovinj — razvoj naselja, Zagreb 1982. — *R. Ubaldini*, Note sul sarcofago di Santa Eufemia a Rovigno, Atti e memorie SIASP, 1985, str. 65 — 73. — *A. Rubbi*, Rovinj — urbanitet grada i okolnih naselja, Rovinj 1993. Br. Ma.

ROŽAT, naselje na S obali Rijeke dubrovačke. Prvi se put spominje 1285, a sam lok. već 1123, kada je Sabin Gundulić darovao benediktincima iz Monte Cassina crkvu Sv. Marije s namjerom da se kraj nje podigne i samostan. To je jedan od rijetkih samostana osnutak kojega potvrđuju isprave, dok se crkva Sv. Marije u Rožatu spominje i u popisu benediktinskih posjeda na vratnicama crkve Sv. Benedikta u Monte Cassinu. Od benediktinskoga samostana (napušten 1295) i od crkve očuvani su samo fragmenti, među kojima i jedan ranosrednjovj. kapitel. Crkva Sv. Marije na brežuljku poviše naselja obnovljena je nakon potresa 1667. Uz obalu je franjevački samostan s crkvom Pohođenja Bl. Dj. Marije, osn. 1393. Današnji je samostan podignut krajem XVI. st. (na mjestu starijega iz poč. XV. st.) i djelomično obnovljen nakon potresa 1667. Ponovno je oštećen u potresu 1979, a prigodom sanacije rekonstruirano je stanje iz XVI. st. — Naselje je teško nastradalo u ratu protiv Hrvatske 1991/92.

LIT.: *F. Jurić*, Franjevački samostan u Rijeci dubrovačkoj, Zagreb 1916. — *I. Ostojić*, Benediktinci u Hrvatskoj, II, Split 1964. — *J. Lučić*, Prošlost dubrovačke Astarje, Dubrovnik 1970. — *A. Badurina*, Franjevački samostan u Rijeci dubrovačkoj, Godišnjak zaštite spomenika kulture Hrvatske, 1984 — 85, 10 — 11. — Zlatno doba Dubrovnika — XV. i XVI. stoljeće (katalog), Zagreb 1987. N. Gru.

ROŽIĆ, Ante, arhitekt (Begnište kraj Kavadaraca, Makedonija, 20. V. 1934). Diplomirao je na Arhitektonskome fakultetu u Zagrebu 1959. Od 1960. djeluje neprekidno u Makarskoj, gdje je voditelj poslovne jedinice zagrebačkoga »Investprojekta«. Posvetio se uglavnom izradbi društvenih i turističkih projekata u kojima uspijeva na osobit način povezati elemente primorskoga graditeljstva i suvremenoga arhitektonskog izraza. Njegova se arhitektura odlikuje upotrebom prirodnih materijala (kamen, crijep), živom raščlanjenošću volumena i određenom poetizacijom koju ostvaruje prozračnom igrom svjetla i detalja zelenila. Većinu je svojih projekata izveo na području Makarskoga primorja. Projektirao je hotele »Maestral« (1965, s J. de Lucom i M. Salajem) i »Beruliu« (1971) u Brelima, »Neptun« (1969) i »Algu« (1976) u Tučepima, »Biokovo« (1979) i »Meteor« (1985) u Makarskoj te »Goričinu« u Kuparima (1980), Turistički centar (1970) i plažni restoran (1981) u Brelima; plažni objekt u Podgori (1986); te poštu (1977), Dom zdravlja (1978), Institut »Planina i more« (1978) u Makarskoj kao i apartmanskog naselje u Tučepima (1985). Autor je projekta za adaptaciju hotela »Grand« u Kuparima (1979). Sudjelovao je na više arhitektonskih natjecaja (Dom JNA, 1979, I. nagrada, i hotel »Bellevue«, 1985, II. nagrada, u Splitu), radio na urbanističkim planovima makarskoga područja, bavio se unutrašnjim uređenjem.

LIT.: *V. Maleković*, Dva turistička kompleksa Ante Rožića, ČIP, 1971, 5. — *Ž. Domljan*, Arhitektura na 5. zagrebačkom salonu, ŽU, 1971, 14. — *D. Kečkemet*, Ambijentalna arhitektura Ante Rožića, ibid., 1972, 18. — *Ž. Čorak*, Stil i karakter suvremenih zahvata u jadranski prostor, ŽU, 1973, 19 — 20. — *D. Kečkemet*, Uloga tradicije u suvremenoj arhitekturi, ibid., 1976, 24 — 25. — *J. Maroević*, Arhitektura sedamdesetih godina u Hrvatskoj, Arhitektura, 1981, 176 — 177. — Arhitektura u Hrvatskoj 1945 — 1985, ibid., 1986, 196 — 199. Ž. D.

RUBBI, Antonio, arhitekt i kipar (Pula, 10. XI. 1955). Diplomirao arhitekturu na Arhitektonskome fakultetu u Zagrebu 1979 (N. Šegvić). Od 1980. u Upravi za prostorno planiranje i graditeljstvo u Rovinju bavi se zaštitom i revitalizacijom pov. jezgre, te izrađuje prostorni plan općine Rovinja (1987) i prostornu studiju staroga grada Rovinja (1991). God. 1992. osniva vlastiti atelje »Habitat«. Važnija izvedena djela su mu: uređenje gimnazije (1989), obnova zgrada na Obali A. Rismondo (1990), sanacija zgrade u Ul. Cronache 2 (1991) u Rovinju. — U njegovoj skulpturi prevladavaju poetski stilizirani figuralni elementi (*Sjedeći akt*, 1982; *Djevojčica s narom*, 1985 — postavljene su u Rovinju). Samostalno izlagao u Puli, Zagrebu, Rovinju, Rijeci i Trstu. — Sa skupinom arhitekata (Slavko Batelić, Branko Orbančić, Bruno Poropat) 1990. osniva »Gruppu 90«, koja se zalaže za očuvanje arhitektonskoga naslijeđa Istre. — Objavljuje prikaze o istarskoj arhitekturi, urbanizmu, slikarstvu i kiparstvu u »Glasu Istre« (1993 — 95).

BIBL.: *O prostornoj cjelini Istre*, Istra, 1985, 7 — 8; *O Rovinju za Rovinj*, ČIP, 1985, 7; *Nepoznata prošlost rovinjskih prizemlja*, Arhitektura, 1988, 204 — 297; *Secesija u Puli*, ČIP, 1989, 4; *Pulska arhitektura tridesetih*, ibid., 1989, 5; *Stambena arhitektura u Puli od početka stoljeća do danas*, Arhitektura, 1989 — 1991, 208 — 210; *Moderna istarska arhitektura između dva rata*, Sinteza (Ljubljana), 1991, 87 — 90; *Moderno kiparstvo u Istri između dva rata*, ibid., 1993 — 94, 95 — 100; *Rovinj, urbanitet grada i okolnih naselja*, Rovinj 1993; *Pula, tri tisuće godina urbaniteta*, Zagreb 1995; *Moderna arhitektura u Istri*, Zagreb 1995.

A. ROŽIĆ, Dom zdravlja u Makarskoj

LIT.: *S. Moles*, Antonio Rubbi (katalog), Rijeka — Trst 1985. — *Z. Sila*, Rubbi, Rovinj 1990. — *Isti*, Vidna čistost Rubbijevih kipov, Likovne besede (Ljubljana), 1992, 23 — 24. J. M. M.

RUBINIĆ, Giovanni, arhitekt (Lovran, 1876 — Rijeka, 3. V. 1945). Diplomirao je na budimpeštanskoj Politehnici 1900. Od 1902. radi u Rijeci kao arhitekt i slobodni poduzetnik. Projektant je mnogih sada srušenih športskih građevina (Nautičarski klub na Dugome molu), javnih i privatnih zgrada izvedenih u stilu umjerene secesije.

LIT.: *J. Lozzi-Barković*, Secesija u stambenom graditeljstvu Rijeke, u zborniku: Sveti Vid, Rijeka 1995.

RUDIČIĆ, Dujam (Dujam Splićanin), kipar i klesar (Split, XVI. st.). Sa splitskim kamenarom I. Vitičićem sklapa 1529. i 1534. ugovor za dovršenje i obnovu crkve Sv. Marije u Zadru. Njihov su rad vijenci, pilastri, kapiteli i dr. na pročelju crkve, a vjerojatno i bočni portal s natpisom što spominje naručiteljicu Donatu. U Dubrovniku je radio s kamenarom L. Maravićem na dovršavanju triju arkadnih niša s ukrasnim lišćem cvjetne gotike u dominikanskoj crkvi. Prema nacrtima mlet. graditelja G. G. Sammicelija isklesao je 1540. renesansna vrata tvrđave Sv. Nikole u Šibeniku. S majstorom N. Karličem sudjeluje 1541 — 42. na gradnji katedrale u Hvaru. God. 1545. udružio se s graditeljem Feliksom Cataneom iz Ancone, klešući prema njegovim nacrtima arhit. dijelove za mnogobrojne dubrovačke zgrade.

LIT.: *C. Fisković*, Zadarska renesansna crkva Sv. Marije, Prilozi — Dalmacija, 1956, str. 114. — *Isti*, Hvarska katedrala, Split 1976, str. 21, 41, 79, 97, 98. — *Isti*, Korčulanski majstori XVI. st. u Apuliji, Anali — Dubrovnik, 1976, 13 — 14, str. 23 — 25. — *I. Petricoli*, Tragom srednjovjekovnih umjetnika, Zagreb 1983, str. 167 — 168. D. Kt.

RUDINA, ostaci benediktinske opatije Sv. Mihovila SZ od Požege. Podignuta na mjestu prapov. gradinskoga naselja koje je bilo nastanjeno i u rim. doba. Opatija se spominje od 1210; napuštena je 1537. Otkriveni su temelji samostana i crkve; crkva je bila trobrodna romanička bazilika s tri polukružne apsidge i zvonikom na zap. fasadi. Potkrovní vijenac apsida bio je ukrašen skulpturalno obrađenim konzolama (pronađeni 20-ak komada), koje se ubrajaju u najvredniju romaničku plastiku u kontinentalnoj Hrvatskoj. Odlikuju se rustičnom ekspresivnošću i maštovitim variranjem prikaza ljudskoga lica, a pojavljuju se i cjeloviti likovi. Reljef križa u peteroprutom pleteru vjerojatno je služio kao zaglavni kamen portala. Crkva je bila ukrašena romaničkim i gotičkim freskama; na zidu sakristije očuvan je dio gotičke freske, a osobito se ističe prikaz Kristova tijela (*Ecce Homo*). Tri samostanska krila s kapitulom i kapelom oko središnjega klaustra, usred kojega je bunar, dozidani su S do crkve vjerojatno u XIII. st. (kapitel klaustra), kada su podignute i dogradnje uz juž. i sjev. stranu crkve. U polukružnoj apsidi juž. dogradnje bila je redovnička grobnica i gotički oltar. Opatija je bila opasana zidom s polukružnim kulama. Četrdesetak metara Z od samostanske bazilike otkriveni su temelji ranoromaničke crkvice s polukružnom apsidadom. — Arheol. nalazi s Rudine čuvaju se uglavnom u Muzeju Požeške kotline u Požegi.

LIT.: *Gj. Szabo*, Tri benediktinske opatije u županiji požeškoj, VjHAD, 1906 — 07, str. 208 — 09. — *J. Kempf*, Posljednji ostaci sredovječne opatije Rudina, ibid., 1907, str. 245 — 246. — *Gj. Szabo*, SG. — *A. Mohorovićić*, Problem razvoja romaničke arhitekture na tlu Hrvatske razmatran s osvrtom na ruševni kompleks Rudina u Slavoniji, Ljetopis JAZU, 1960, 64, str. 417 — 431. —

RUDINA, ukrasi s apsidnih konzola

A. Horvat, Rudine u Požeškoj kotlini — ključni problem romanike u Slavoniji, Peristil, 1962, 5. — Z. Horvat i I. Mirnik, Graditeljstvo srednjeg vijeka u Požeškoj kotlini, u knjizi: Požega 1227—1977, Požega 1977. — E. Geber, Sačuvani ostaci benediktinske opatije Rudina, Vjesnik Muzeja Požeške kotline, 1979, 2—3. — D. Sokač-Štimac, Prvi rezultati arheoloških iskopavanja na Rudini u Požeškoj kotlini, ibid., 1986, 4—5. — N. Klaić, Ecclesia seu monasterium Sancti Michaelis de Rudina, ibid., 1986, 4—5. Z. Uz.

RUKAVINA, Aleksandar, kipar i slikar (Zagreb, 2. III. 1934 — Sežana, 16. IX. 1985). Diplomirao na Akademiji u Zagrebu 1958 (V. Radauš). Suradnik Majstorske radionice istoga profesora 1958—61. U početku radi figurativnu plastiku u duhu akademizma; potom oblike modelira slobodno, s izrazitim osjećajem za ritam (*Obitelj*, 1961; *Mediterranka*, 1964). Kratko vrijeme radi apstraktne skulpture (*Kompozicija od 20 ploča s apstraktnim motivima*, 1971—72). Vraća se obloj stiliziranoj figuraciji (*Ženska stojeća figura*, 1985). Izveo niz bista (*M. Balota*, 1962. i *N. Tesla*, 1968, obje u

V. RUKLJAČ, *Akt*, Zagreb, Moderna galerija

Bujama; I. Benčić, Novigrad, 1983) te spomenika i spomeničkih kompleksa (*Istarska žena*, Buje, 1964; *Spomenik palim borcima*, Buje, 1981; skulptura *Lada*, kraj Umaga, 1984; *Ruja*, Karlobag, 1985). — Likovno opremio prostore u hotelu »Adriatic« u Umagu (1970). — Slikao u ulju i akriliku istarske gradove u ciklusu *Istarski motivi* (1984). Na njegov je poticaj pokrenuta obnova grada Grožnjana.

LIT.: J. Baldani, Aleksandar Rukavina, Umag 1987.

K. Ma.

RUKLJAČ, Vjekoslav, kipar (Poznanovec, 9. III. 1916). Diplomirao na Akademiji u Zagrebu 1943 (F. Kršinić); profesor na istoj ustanovi 1948—86. Radi u mramoru i gipsu ženske aktove i torza koji se odlikuju lirskom apstrakcijom. Sve su to djela u velikom ili malom formatu u rasponu od čvrstih zatvorenih formi (*Kupanje*, 1948; *Akt*, 1958, *Čežnja*, 1968; *Osunčana*, 1986; *Čekanje*, 1989) do meke obrade oblika u kojemu je naglašen samo obris (*Stid*, 1962; *Kupačica*, 1964; *Moćnica*, 1978—80; *Trojni san*, 1986; *Zamišljena*, 1991). Ciklus skulptura *Femina nuda*, varijacije na temu ženskoga tijela, nastaje neprekidno od prve realizacije ženske figure 1947—91. Autor je niza portreta (*Vladimir Nazor*, 1949; *Marko Orešković*, 1981) i spomenika poginulima u II. svj. r. (Donji Lapac, 1950; Jasenje kraj Krapine, 1957; Bedekovčina, 1976). — Samostalno je izlagao u Beču (1965), Zaboku (1981) i Zagrebu (1991).

LIT.: M. Peić, Vjekoslav Rukljač (katalog), Zabok 1981. — V. Bužančić, Vjekoslav Rukljač (katalog), Zagreb 1991.

R.

RUNOVIĆI, selo nedaleko od Imotskoga. Tu je bilo rim. naselje *Novae (ad Novas)*. Od rim. arheoloških nalaza ističu se natpis u čast vladara Galijena i Valerijana (oko 253—59) te nadgrobne rim. ploče uzidane u pod župne crkve i u ogradu groblja.

LIT.: M. Pavan, Ricerche sulla provincia romana Dalmazia, Istituto Veneto di scienze lettere ed arti, 1958, 32, str. 180—85. — B. Gabričević, Neobjavljeni rimski natpisi iz Dalmacije, VjAHD, 1961—62, str. 240—241.

R.

RUNTIĆ, Davor, slikar (Split, 19. X. 1941). Diplomirao na Fakultetu političkih znanosti u Zagrebu; u slikarstvu samouk. Živi i radi u Vinkovcima. Njegovi su pejzaži bliski informelu (ciklus *Krš i drača*, 1979), dok su plošno slikani aktovi srodni nadrealizmu i pop-artu. — Samostalno je izlagao u Herceg-Novom, Osijeku, Šibeniku, Drnišu, Zagrebu, Hvaru, i Luzernu.

LIT.: D. Horvatić, Davor Runtić (katalog), Vinkovci 1979.

R.

RUPČIĆ, Luka, slikar (Smiljan kraj Gospića, 1894 — Zagreb, 8. IX. 1980). Završio Filozofski fakultet u Zagrebu; u slikarstvu samouk. Boravi do 1925. u Parizu, odakle šalje priloge o lik. životu grada za zagrebački »Jutarnji list«. Radio je u ulju, akvarelu i gvašu figuralne kompozicije (*Tatari u Zagrebu 1241*), pejzaže i portrete (*A. G. Matoš, Moj otac, Autoportret, Ličanka*). Tridesetih godina približava se slobodnijemu kolorističkom izrazu. Samostalno je izlagao u Zagrebu 1925, 1927. i 1937.

LIT.: P. Skutari, Karlovačko slikarstvo od 1900. do danas (katalog), Karlovac 1978. — D. Vandura, Luka Rupčić (katalog), Gospić 1994.

R. He.